

TEXTOVÁ ČÁST INVENTARIZACE

V Českých Budějovicích dne 23.9.2010

Ing. Kateřina Novotná

Obsah

TEXTOVÁ ČÁST INVENTARIZACE	1
1. INVENTARIZACE	3
1.1. Souhrn dendrologického průzkumu.....	3
1.2. Hlavní pěstebních opatření.	4
1.3. Metodika provedených průzkumů	5
1.4. Metodika inventarizace:	7
1.5. Grafické znázornění	13
1.6. Nejvýznamnější taxony	13
1.7. Inventarizační tabulky	14

1. INVENTARIZACE

1.1. Souhrn dendrologického průzkumu

Základním problémem všech tří zájmových ploch je stejnověkost většiny dřevin, většina jedinců se nachází ve fyziologickém staří mladého stromu dorůstající rozměrů dospělého jedince či ve stádiu dospělého jedince s projevy stagnace růstu. Přičemž zdravotní stav je u většiny stromů dobrý či mírně zhoršený, vitalita zhoršená s patrným prosycháním koruny, stabilita mírně narušená a stromy nejčastěji perspektivní dlouhodobě či krátkodobě.

Mezi nejnutnějším péstebním opatřením inventarizace je zařazen bezpečnostní a zdravotní řez, popřípadě pokácení uhynulých a nestabilních jedinců. V důsledku nízké zprůměrnované perspektivy kosterních dřevin je současná perspektiva kompozice objektu v přijatelném stavu jen dočasně. V důsledku stáří a zdravotního stavu dřevin se kompozice na řadě míst rozpadá. Díky zhoršenému zdravotnímu stavu dřevin je především v blízkosti cest ohrožena bezpečnost návštěvníků, proto je potřeba tyto porosty ošetřit prioritně. V porostních skupinách se negativně projevuje konkurence četných náletových dřevin. Na některých místech je patrná zanedbaná údržba především keřových porostů. Též je parný vliv pískového podloží v části sídliště Písečná, které neposkytuje dostatek živin a vláhy. Proto je potřeba dosadit odolné, nenáročné dřeviny.

1.2. Hlavní pěstebních opatření z hlediska regenerace a obnovy dřevinných vegetačních prvků

- Realizace pěstebních opatření ke zvýšení vitality a zlepšení zdravotního stavu.
- Odstranění suchých větví.
- Ošetření ran, dutin, pahýlů a napadených částí stromu.
- Zvýšení stability dřevin a odlehčením části korun.
- Odstranění kompozičně nevhodných dřevin.
- Odstranění nevhodných keřových porostů.
- Odstranění nevhodných náletů a nárostů.
- Maximální ohleduplnost k stávajícím dřevinám.
- Úprava a regenerace travnatých ploch.
- Udržovat a podporovat přirozenou dřevinnou skladbu v porostních skupinách.

1.2.1. Cílem úprav na stávajících vegetačních prvcích:

- Zachování kvalitních perspektivních dřevin.
- Zlepšení současného zdravotního stavu u dlouhodobě perspektivních dřevin.
- Uvolnění prostoru perspektivním stávajícím i navrhovaným dřevinám.
- Odstranění dřevin nebo jejich suchých, nemocných a bezpečnost ohrožujících částí.
- Odstranění dřevin esteticky a kompozičně nefunkčních.
- Odstranění dřevin, zvláště pokud hrozí nebezpečí šíření houbových a parazitických chorob, či bezpečnostní ohrožení provozu.
- Výchovný řez nově vysazených dřevin.
- Průběžná péče o zdravotní stav stávajících dřevin.

1.2.2. Postup návrhu technologie pěstebních opatření

Před započítím odborných zásahů na dřevinách je nutné zohlednit všechny významné faktory, ovlivňující následně typ a rozsah zvoleného ošetření.

Postup rozhodování rozdělujeme do čtyř kroků:

- Efekt ošetření (co je účelem realizovaného ošetření)
- Aktuální stav stromu (podrobné zhodnocení celkového stavu jedince)
- Stabilita stromu po zásahu (zajištění provozní bezpečnosti)
- Technologie ošetření (výběr operací, které budou na dřevině prováděny)

1.3. Metodika provedených průzkumů

1.3.1. Dendrologický průzkum a inventarizace zeleně

Pro připravovaný odborný sadovnický a krajinářský zásah do stávajících porostů a jejich kompozice je naprosto nezbytné dané prvky dostatečně dobře poznat. V rámci dendrologického hodnocení a návrhu pěstebních opatření byl proveden terénní průzkum v dané lokalitě a to v průběhu září 2010. Aby bylo možno hodnocené dřeviny odborně ošetřit, byl proveden dendrologický průzkum, který zhodnotil celkový stav dřevin a jejich biomechanické vlastnosti jako například (fyziologické staří, vitalita, perspektiva, stabilita a zdravotní stav). Na základě inventarizace a posouzení pěstebního stavu bylo možno navrhnout příslušná pěstební opatření, včetně stanovení dřevin určených k odstranění.

1.3.2. Odstranění dřevin je určováno jednak na základě

- Aktuálního zdravotního stavu, stability, vitality a perspektivy.
- Rizikovosti a nebezpečnosti vůči okolí.
- Zvoleného kompozičního záměru.

1.3.3. Zvolená metodika

Jako podklad pro tvorbu inventarizace byly použity podklady dodané statutárním městem Chomutov a to podklady od českého certifikovaného arboristy Ing. Jaroslav Kolařík, Ph.D. a firmy Safe Trees, s.r.o.

1.3.4. Identifikace dřevin

Soliterní stromy

- Číslo– pořadové číslo exempláře– v textové i mapové části vyjádřeno arabskou číslicí.
- Vědecký název dřeviny a národní (Český) název dřeviny.

Skupiny stromů

- Číslo– pořadové číslo exempláře – v textové i mapové části vyjádřeno arabskou číslicí a doplněno malým tiskacím písmenem (které určuje pořadí ve skupině).
- Vědecký název dřeviny a národní (Český) název dřeviny.

Keřové skupiny

- Písmeno– pořadové písmeno exempláře– v textové i mapové části vyjádřeno velkým tiskacím písmenem.
- Vědecký název dřeviny a národní (Český) název dřeviny

Dendrometrické veličiny

- Obvod kmene (cm) – měřeno pásmem ve výšce 130 cm od paty kmene, případně dle umístění jednotlivých kmenů
- Výška (m) – měřeno odhadem
- Šířka (m) – měřena kolmým průmětem koruny na zem
- Nasazení koruny (m) – za nasazení koruny se počítají zemi nejbližší se nacházející živé výhony, či místo nasedání nejnižší postavené větve, či první rozvětvení kmene
- Stromy k pokácení– jsou v grafické části vyjádřeny barevnou značkou

1.4. Metodika inventarizace

Determinace taxonu- Při určování druhu hodnocených stromů byla použita botanická nomenklatura dle publikace Květena ČR (1.-5. díl).

Obvod a průměr kmene byl měřený ve výšce 1,3 m s přesností 2 cm.

1.4.1. Fyziologické stáří

Jedná se o zařazení stromu do kategorie podle vývojového stádia jedince.

1. výsadba ve stádiu aklimatizace
2. aklimatizovaná výsadba, jedinec v období dynamického růstu
3. mladý strom dorůstající rozměrů dospělého jedince
4. dospělý strom, projevuje se stagnace růstu
5. starý jedinec, ústup koruny

1.4.2. Perspektiva

Odhad perspektivy jedince na základě jeho zdravotního stavu a vitality.

- a. dlouhodobě perspektivní (nad 10 let)
- b. krátkodobě perspektivní (odhadovaná doba dožití do 10 let)
- c. neperspektivní

1.4.3. Stabilita

Odhad možného ohrožení provozní bezpečnosti jedincem na základě pozorovatelných defektů větvení, infikace kmene, výskytu dutin či trhlin v kmenové i korunové části, příp. v důsledku viditelného narušení kořenového systému. Hodnotí se především odolnost proti zlomu, v oblasti odolnosti proti vyvrácení pouze vizuálně patrné symptomy.

- 0 bez zjištěných symptomů narušení statických poměrů
- 1 mírné narušení statických poměrů (nutné další sledování)
- 2 významnější narušení stability stromu (nutná častá kontrola – 1-2x ročně, příp. sanace)
- 3 riziko pádu kosterních větví, rozsáhlý defekt (pokud není možná sanace defektu, nutné odstranění stromu)
- 4 havarijní stav, rozpadající se koruna či kmen

1.4.4. Zdravotní stav

Souhrnná charakteristika definující stav mechanického poškození jedince. Hlavním významem je vyjádření provozní bezpečnosti stromu.

- 0 zdravotní stav výborný
- 1 zdravotní stav dobrý
- 2 zdravotní stav zhoršený
- 3 zdravotní stav výrazně zhoršený
- 4 zdravotní stav silně narušený
- 5 havarijní jedinec

1.4.5. Vitalita

Souhrnná charakteristika popisující životaschopnost (dynamiku průběhu fyziologických funkcí) stromu jako živého organismu. Zhoršení vitality může být způsobeno nevhodnými stanovištními poměry, napadením škůdci, příp. vlivem okolního porostu.

0	vitalita výborná
1	vitalita mírně snižená
2	vitalita zhoršená, koruna začíná prosychat
3	vitalita výrazně zhoršená, prosychání dynamicky pokračuje
4	vitalita zbytková
5	suchý strom

1.4.6. Technologie ošetření

Navrhovaná technologie ošetření stromu.

Kácení stromů- Pokácení stromu s rozřezáním a odstraněním větví a kmene do vzdálenosti 20 m se složením na hromady nebo s naložením na dopravní prostředek. Je doporučeno, aby kácení stromů rostoucích mimo les vždy realizovala odborná arboristická firma pomocí proškolených pracovníků.

Kód	Subkód	Popis položky	Číslo ceníkové položky
KS	SK	Směrové kácení	112 10-11
	SP	Směrové kácení s přetažením stromu	112 10-31
	PK	Postupné kácení bez nutnosti spouštění kmene a částí koruny	
	ZP	Postupné kácení ve ztížených podmínkách s nutností spouštění částí kmene a koruny	

1.4.7. Odstranění pařezu

Odstranění pařezu pokáceného stromu odfrézováním až do hloubky 100 mm. Bez zasypání jámy vzniklé frézováním.

Kód	Subkód	Popis položky	Číslo ceníkové položky
OP	--	Odstranění pařezu frézováním	111 20-31

1.4.8. Řez stromů

Řez stromů realizovaný s využitím výškové techniky (hydraulická plošina či stromolezecká technika) spolu s přemístěním odstraněných větví na vzdálenost do 20 m a složením na hromady.

Kód	Subkód	Popis položky	Číslo ceníkové položky
RV	--	Výchovný řez - řez mladého stromu za účelem zapěstování jeho koruny. Cílem je založení tvarově charakteristické koruny pro daný druh či kultivar a přizpůsobení funkčním požadavkům stanoviště (např. úpravou podchodné, podjezdové výšky, redukcí koruny směrem k budovám, veřejnému osvětlení či jiným překážkám.)	184 80-531
RZ	--	Zdravotní řez - řez zaměřený na řešení zdravotního stavu stromu. Odstraňují se především větve suché, vitalitně oslabené, nevhodné z hlediska architektury koruny, křížící se, infikované či napadené škůdci, rizikové z hlediska provozní bezpečnosti. To vše při zachování charakteristického habitu daného taxonu. Zdravotní řez primárně řeší cíle řezu bezpečnostního.	184 80-52 184 80-59

RR		Redukční řez – řez zmenšující objem koruny nebo zakracující větve. Nezahrnuje řez zdravotní. Zásah musí být proveden citlivě při zachování druhově charakteristického habitu ošetřovaného jedince a maximálním přizpůsobení velikosti a tvaru koruny funkčním požadavkům stanoviště	--
	SP	Redukční řez směrem k překážce	
	OR	Redukční řez obvodový za účelem snížení těžiště koruny za účelem stabilizace stromu	
	SR	Sesazovací řez (hluboký řez kosterního větvením který výrazně převyšuje obvodovou redukci – možné realizovat výhradně u krátkověkých dřevin s výbornou kmenovou výmladností – vrby, topoly)	
	PV	úprava podchodné/podjezdové výšky	
RB	--	Bezpečnostní řez – odstraňování suchých větví s průměrem nad (3) 5 cm vč., (stabilizace) odlehčení větví se zřetelnými staticky významnými defekty, které bezprostředně ohrožují provozní bezpečnost. Odstraňování větví zavěšených či zlomených. Neřeší komplexní statické poměry celého stromu (možnost vývratu, zlomu kmene či velkých kosterních větvení).	184 80-51 184 80-59
RT		Tvarovací řez korun stromů (účelem tohoto typu řezu je pravidelná redukce celého objemu sekundární koruny)	--
	HL	Pravidelný řez na hlavu	
	CP	Pravidelný řez na čípek	
	ZZ	Znovuzapěstování přerostlého tvarovacího řezu (se selektivním ponecháním delších výhonů nad původní úroveň tvarování)	
RPB	--	„Přírodě blízké“ ošetření koruny stromů – speciální zásah do korun senescentních stromů zaměřený nejen na stabilizaci stromu a podporu jeho regenerace, ale i na podporu jeho kolonizace doprovodnými organismy (hmyz, houby apod.). Realizaci je nutné svěřit kompetentní arboristické firmě.	--

1.4.9. Bezpečnostní vazby

Instalace bezpečnostních vazeb na staticky oslabené stromy. Úkon zahrnuje jak veškerý instalační materiál, tak i vlastní umístění vazby v koruně.

Kód	Subkód	Popis položky	Číslo ceníkové položky
VD		Instalace bezpečnostní vazby dynamické ze syntetických materiálů nepředepjaté	--
	H	Horní úroveň víceúrovňové vazby	
	D	Dolní úroveň víceúrovňové vazby	
VS		Instalace bezpečnostní vazby statické předepjaté	--
	H	Horní úroveň víceúrovňové vazby	
	D	Dolní úroveň víceúrovňové vazby	
VK	--	Kontrola již instalované vazby – detailní kontrola nosných prvků vazby s úpravou nikoli náhradou	--

1.4.10. Naléhavost

Navrhovaná naléhavost realizace zásahu.

- 0 akutní zásah – hrozí riziko z prodlení
- 1 naléhavý zásah – realizovat v první etapě prací
- 2 střední naléhavost – realizovat ve druhé etapě prací
- 3 malá naléhavost – realizovat ve třetí etapě prací

1.5. Grafické znázornění

- Střed kmene je zakreslen na základě geodetického zaměření, resp. u chybějících dřevin odhadem a dle zaměření pásmem.
- Šířka koruny je zakreslena na základě průměru koruny.

1.6. Nejvýznamnější taxony

1.6.1. Náměstí T.G. Masaryka:

Jehličnaté dřeviny- *Taxus baccata*- Tis červený

Listnaté dřeviny- *Cerasus serrulata* 'Kanzan'- Třešeň pilovitá

- *Crataegus laevigata*- Hloh obecný
- *Aesculus hippocastanum*- Jírovec maďal

1.6.2.

Jehličnaté dřeviny- *Picea pungens*- Smrk pichlavý

- *Pinus nigra*- Borovice černá

Listnaté dřeviny- *Robinia pseudoakacia*- Trnovník akát

- *Prunus avium*- Třešeň ptačí
- *Corylus colurna*- Líška turecká
- *Tilia cordata*- Lípa srdčitá
- *Quercus rubra*- Dub červený

1.7. Inventarizační tabulky

1.7.1. Náměstí T.G. Masaryka:

1.7. Inventarizační tabulky

1.7.1. Park Dr. E. Beneše: